

Так право на ім'я і зображення з розвитком спортивної індустрії та шоу-бізнесу монетизувати і стало повноцінним об'єктом цивільного обороту, який дозволяє селебріті вчиняти правочини з ними і отримувати дохід від впізнаваності.

В наш час в українському законодавстві відсутнє визначення терміну «імідж». Однак в спорті та шоу-бізнесі постійною стає практика передачі іміджевих прав спортсменів на користь клубів або спортивних федерацій, які, у свою чергу, входять до континентальних та світових міжнародних організацій. То, що ж слід розуміти під іміджевими правами? Це, перш за все, право на ім'я конкретної особи, її псевдонім (нікнейм), право на образ, фото– та відеозображення, підпис; компонентами іміджу часто виступають характерні висловлювання, що виступають засобами ідентифікації. Тобто, відповідно до вітчизняного законодавства – це певна сукупність особистих немайнових прав.

Список бібліографічних посилань

1. Справа Davis vs. Electronic Arts Inc. 2015. URL: <https://caselaw.findlaw.com/us-9th-circuit/1688882.html> (дата звернення: 13.03.2018).
2. Proactive Sports Management Limited vs Wayne Rooney. 2010 // England and Wales High Court (Queen's Bench Division) Decisions. URL: <http://www.bailii.org/cgi-bin/format.cgi?doc=ew/cases/EWHC/QB/2010/80.html&query=i+%22image+rights%22#disp73> (дата звернення: 13.03.2018).
3. Robyn Rihanna Fenty vs. Topshop. 2015 // England and Wales Court of Appeal (Civil Division) Decisions. URL: [\(title:\(+Fenty+\)\)+AND+\(%22image+rights%22\)](http://www.bailii.org/cgi-bin/format.cgi?doc=ew/cases/EWCA/Civ/2015/3.html&query=(title:(+Fenty+))+AND+(%22image+rights%22)) (дата звернення: 13.03.2018).
4. NVA Management Limited vs. Obafemi Martins. 2010 // England and Wales High Court (Queen's Bench Division) Decisions. URL: <http://www.bailii.org/ew/cases/EWHC/QB/2010/1807.html#para624> (дата звернення: 13.03.2018).
5. The Image Rights (Bailiwick of Guernsey) Ordinance. URL: <http://www.guernseylegalresources.gg/CHttpHandler.ashx?id=79721&p=0> (дата звернення: 13.03.2018).

Одержано 29.03.2018

УДК 347.453

Ела Валентинівна Вакулович,

*доцент кафедри цивільного права та процесу факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7581-0524>*

ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ ОРЕНДИ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Оренда автомобіля з метою міжнародних перевезень здійснюється на підставі договору оренди автомобіля, регулювання якого забезпечене главою 58 «Найм (оренда)» Цивільного кодексу України, у тому числі параграфом 5 цієї глави «Найм (оренда) транспортного засобу», параграфом 5 «Оренда майна та лізінг» глави 30 розділу VI Господарського кодексу України та Законом України «Про автомобільний транспорт». Також необхідним є врахування положень Конвенції про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів і багажу, Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів,

Наказу Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Положення про ліцензійну картку» від 12.08.2010 р. та Статуту Асоціації міжнародних перевізників України.

Отже, відповідно до ст. 761 ЦК України, власник майна (в даному випадку автомобіля) має право передавати його в оренду іншим особам, як юридичним, так і фізичним.

Після того, як орендодавець та орендар визначили об'єкт оренди та узгодили інші істотних умов договору, орендодавець має виконати свій обов'язок відповідно до ст. 765 ЦК України, який полягає у своєчасній (негайній чи в строк, зазначений у договорі) передачі орендареві майна в користування. Згідно з ч. 1 ст. 767 ЦК України орендодавець зобов'язаний передати наймачеві річ у комплекті та у стані, що відповідають умовам договору оренди та її призначенню. В іншому разі орендодавець буде змушений нести відповідальність за недоліки переданого майна, які перешкоджають звичайній експлуатації, як за неналежне виконання зобов'язання. Наслідками відповідно до ст. 611 ЦК України може бути розірвання договору, зміна його умов, в тому числі, зменшення орендної плати, відшкодування збитків тощо.

Відповідно до ч. 2 ст. 767 ЦК орендодавець повинен також попередити орендаря і про особливі властивості та недоліки речі, які йому відомі і які можуть бути небезпечними для життя, здоров'я, майна орендаря чи інших осіб або ж призвести до пошкодження самої речі під час користування нею. Виконання цього обов'язку звільнить орендодавця від відповідальності, якщо у подальшому орендареві буде заподіяно шкоду особливими властивостями або недоліками речі, переданої в оренду. Вчинене орендодавцем під час укладання договору застереження про недоліки речі буде для нього гарантією звільнення від відповідальності за наявність цих недоліків як за неналежне виконання зобов'язання (навіть передача в оренду приміщення, що потребує капітального ремонту, буде цілком правомірною за умови попередження про таку необхідність орендаря під час укладання договору). Також орендодавець не має обов'язку відповідати і за ті недоліки речі, які орендар може виявити під час огляду речі, що передається в оренду, адже ч. 3 ст. 767 ЦК зобов'язує орендаря у присутності орендодавця перевірити справність речі й ті явні дефекти, для виявлення яких достатньо звичайної уважної перевірки одержуваного в оренду майна. Якщо ж під час передачі речі орендар неякісно виконає цей обов'язок або взагалі не приділить цьому уваги, то річ буде вважатися такою, що передана йому в належному стані.

Положення ст. 768 ЦК України містять правило щодо можливості надання орендодавцем гарантії якості речі, переданої в оренду. Існування такої гарантії надає орендареві право у разі виявлення недоліків, що перешкоджають її використанню відповідно до договору, пред'явити до наймодавця на вибір орендаря однієї з альтернативних вимог: замінити річ, якщо це можливо, відповідного зменшення розміру плати за користування річчю, безоплатного усунення недоліків речі або ж відшкодування витрат на їх усунення чи розірвання договору і відшкодування збитків, які орендареві були завдані.

Особливо слід звернути увагу на передачу в оренду майна, яке обтяжене правами третіх осіб (наприклад, право застави), які не припиняються та не змінюються і в період дії договору оренди (наприклад, заставодержатель може звернути стягнення на заставлене майно незалежно від того, що після укладення договору застави заставодавець здав його в оренду). Але, враховуючи, що реалізація третіми особами своїх прав на передане в оренду майно може істотно вплинути негативним чином на інтереси орендаря, орендодавець при укладенні договору повинен попередити орендаря про всі права третіх осіб на майно, що передається в оренду, інакше орендар вправі вимагати зменшення розміру орендної плати або ж розірвання договору та відшкодування збитків.

Основним документом, який дає змогу орендатору здійснювати міжнародні перевезення на орендованому автомобілі, є ліцензійна картка, порядок оформлення та отримання якої регламентується Наказом Міністерства транспорту і зв'язку «Про затвердження Положення про ліцензійну картку» від 12.08.2010 р.

Основні засади здійснення міжнародного перевезення регламентуються нормами ЗУ «Про автомобільний транспорт». В цьому Законі звертається увага на правила користування власними та орендованими транспортними засобами.

Умови та порядок укладання договору оренди визначаються між орендодавцем та орендарем, який є членом Асоціації міжнародних перевізників України, за взаємною згодою, але у відповідності до чинного законодавства. Після цього автомобіль вноситься на облік АсМПУ. Орендар для здійснення міжнародних перевезень отримує в Головній державній інспекції на автомобільному транспорті ліцензійну картку на орендований ним автомобіль, тобто бланк суворої звітності, до якої заносяться реєстраційні дані автомобільного транспорту. Ліцензійна картка оформлюється на автомобіль, який допущено до надання послуг з міжнародного перевезення. В отриманні ліцензійної картки заявнику може бути відмовлено в разі невідповідності даного транспортного засобу технічним умовам, установленим Ліцензійними умовами або при невідповідності даних у документах, поданих заявником.

Ліцензійна картка видається безкоштовно. Для її отримання потрібно заповнити бланк встановленого зразка, де обов'язково вказати визначені відомості.

Ліцензіат зобов'язаний надавати послуги з перевезення з використанням автотранспортного засобу, на який оформлено:

- відповідний реєстраційний документ, а у разі відсутності в автомобільному транспорті його власника, крім того, свідоцтво про право спільної власності на такий автотранспортний засіб або реєстраційний чи інший засвідчений в установленому порядку документ, що підтверджує право користування чи розпорядження таким автотранспортним засобом (ліцензійна картка);

- талон про проходження державного технічного огляду автотранспортного засобу;

- договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземного автотранспортного засобу;

- міжнародну страхову карту.

За умов використання орендованого автомобіля у міжнародних перевезеннях на перевізника покладається обов'язок систематично перевіряти технічний стан колісних транспортних засобів та складати графік такої перевірки.

Автотранспортні засоби, які здійснюють внутрішні і міжнародні перевезення, повинні бути у належному технічному стані, що підтверджує талон про проходження державного техогляду.

До міжнародних перевезень допускаються автомобілі і причепа (напівпричепа), що відповідають положенням Міжнародної Конвенції про дорожній рух та Європейській угоді в частині роботи екіпажів транспортних засобів, які обслуговують міжнародні автомобільні перевезення (ЕУТР), вимогам забезпечення безпеки руху. Кожний автомобіль, причеп (напівпричеп) повинен бути зареєстрованим в органах ДАІ і отримати свідоцтво про реєстрацію, а також розпізнавальний знак держави Україна.

Автомобілі і причепа (напівпричепа) повинні бути застраховані і мати Міжнародну страхову картку, що охоплює всі види цивільної відповідальності, яку повинні нести згідно з законодавством особи, винні в нанесенні третім сторонам тілесних пошкоджень чи матеріальних збитків.

Кожен вантажний автомобіль, причеп (напівпричеп) повинні отримати свідоцтво про придатність до міжнародних перевезень вантажів під пломбами, яке видає регіональний митний комітет.

Автотранспортні засоби, які виконують перевезення пасажирів, не повинні мати:

- конструктивних елементів, не передбачених заводом-виробником, у тому числі заблокованих аварійних виходів і дверей;
- непрозорих матеріалів замість скла у вікнах;
- пошкодження оббивки сидінь і салону, а також пошкодження фарби, плям і подряпин.

До міжнародних перевезень вантажів можуть допускатися транспортні засоби, які експлуатуються не більше 7 років і мають пробіг до 500 тис. км.

На всіх транспортних засобах, які виконують міжнародні перевезення, для контролю перевірки часу праці і відпочинку водіїв повинен використовуватись механічний контрольний пристрій – тахограф.

Передача транспортного засобу в користування повинна супроводжуватись належними документами. Цивільний кодекс України та інші нормативно-правові акти не встановлюють спеціальних вимог до порядку передачі транспортного засобу. Як свідчить договірна практика, є два шляхи оформлення передачі транспортного засобу наймачеві: а) сам факт підписання договору свідчить про передачу транспортного засобу наймачеві; б) сторони складають акт прийому передачі транспортного засобу.

При отриманні у користування транспортного засобу, орендар повинен отримати в Головній державній інспекції на автомобільному транспорті та у територіальних управліннях ліцензійну картку, яка повинна бути в автотранспортному засобі під час його використання.

Орендар зобов'язаний забезпечувати контроль та перевірку технічного та санітарного стану, а також ремонту транспортного засобу відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт».

Отже, отримання в оренду автомобіля для здійснення міжнародних перевезень покладе на орендаря низку додаткових обов'язків і необхідність отримати від орендодавця копії необхідних документів для оформлення ліцензійної картки.

Одержано 27.03.2018

УДК 347.272

Вікторія Валентинівна Васильєва,

науковий співробітник лабораторії корпоративного права

Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва

імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України,

кандидат юридичних наук

МАЙНОВІ ПРАВА ЯК ПРЕДМЕТ ЗАСТАВИ ТА ЇХ ВІДМІННІСТЬ ВІД СУМІЖНИХ КАТЕГОРІЙ

З аналізу чинного законодавства (статті 190, 656, 717 ЦК України, Закон України «Про заставу», Закон України «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати», Закон України «Про іпотеку»), а також з урахуванням висновків Верховного Суду України за результатами розгляду спорів з приводу майнових прав, вбачається, що майнові права є об'єктами цивільного обороту.